

СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН
ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

АГУУЛГА

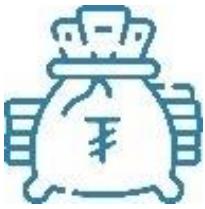
Хуудасны
дугаар

	НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, ДҮҮРГЭЭР	1
	ТӨСӨВ	2
	ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	3
	АЖ ҮЙЛДВЭР	11
	ХҮН АМЫН АЖИЛ ЭРХЛЭЛТ	14
	ЭРҮҮЛ МЭНД	16
	ГЭМТ ХЭРЭГ	18
	ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ	20

Хүснэгт 1. Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн үзүүлэлтүүд, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих Нэгж	2020 I-VIII				2021 I-VIII			
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр	
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	Too	317	Баянгол	7 734	Налайх	55	322	Баянгол	7 935
			Чингэлтэй	1712	Багануур	47		Чингэлтэй	1 709
			Сүхбаатар	704	Багахангай	32		Сүхбаатар	699
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	11	Сонгинохайрхан	12	Хан-Уул	5	11	Налайх	21
			Налайх	12	Сүхбаатар	3		Багануур	18
			Баянгол	9	Багахангай	-		Сонгинохайрхан	12
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд	0\000	76	Налайх	75	Сүхбаатар	45	954	Хан-Уул	822
			Багануур	69	Хан-Уул	41		Баянзүрх	805
			Сонгинохайрхан	67	Багахангай	21		Сүхбаатар	778
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	66	Чингэлтэй	64	Багануур	11	98	Чингэлтэй	117
			Сүхбаатар	56	Налайх	10		Хан-Уул	63
			Хан-Уул	42	Багахангай	7		Сүхбаатар	59
16-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	119	Сүхбаатар	196	Сонгинохайрхан	79	97	Сүхбаатар	131
			Баянзүрх	136	Багахангай	57		Баянзүрх	102
			Чингэлтэй	126	Багануур	53		Чингэлтэй	102

Тайлбар: * промиль ** продицмил

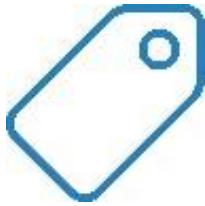
ДҮҮРГИЙН ТӨСӨВ

Дүүргийн төсвийн нийт орлого 2021 оны 8 сард 23.9 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 1.2(5.4%) тэрбум төгрөгөөр илүү бүрджээ. Төсвийн нийт орлогын 15.4(114.7%) тэрбум төгрөгөөр татварын орлого, 0.6(86.2%) тэрбум төгрөгөөр татварын бус орлого, 7.9(92.5%) тэрбум төгрөгөөр тусlamжийн орлого бүрджээ. 2021 оны 8 сард татварын нийт орлогын 12.0(144.9%) сая төгрөгөөр орлогын албан татвар, 13.6(67.9%) сая төгрөгөөр өмчийн татвар, 1824.9(68.3%) сая төгрөгөөр газрын төлбөр, 1542.2(63.4%) сая төгрөгөөр бусад татвар хураамжаас тус тус бүрдүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Дүүргийн төсвийн нийт орлого, сая төгрөгөөр

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	22 755	23 983.3	105.4
А. Урсгал орлого	14 132.1	16 007.02	113.3
1. Татварын орлого	13 430.7	15 402.6	114.7
1. Орлогын албан татвар	8 295.5	12 019.4	144.9
1.1. Хувь хүний орлогын албан татвар	2 226.5	2 577.9	115.8
1.2. Хувь хүнээс суутгасан орлогын албан татвар	1 394.7	1 152.5	82.6
1.3. Иргэний хадгаламжийн хүүгийн орлого	4 221.3	5 247.9	124.3
1.4. Хөрөнгө борлуулсны орлогын албан татвар	452.9	3 041.08	671.4
2. Өмчийн татвар	19.9	13.5	67.9
2.1.Бууны албан татвар	19.9	13.5	67.9
3. Газрын төлбөр	2 670.7	1 824.9	68.3
3.1.Газрын 40 хувь	2 670.7	1 824.9	68.3
4. Дотоодын бараа үйлчилгээний татвар	11.8	2.5	21.1
4.1.Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	11.8	2.5	21.1
5.Бусад татвар	2 432.8	1 542.2	63.4
5.1. Улсын тэмдэгтийн хураамж	601.3	465.2	77.4
5.2. Ус, рашаан ашигласны төлбөр	1.7	3.1	186.4
5.3. Хог хаягдлын хураамж	1 829.8	1 073.9	58.7
2.Татварын бус орлого	701.5	604.5	86.2
2.1.Хүүторгуулийн орлого	405.7	366.9	90.4
2.2.Төсөвт газрын өөрийн орлого	128.4	53.6	41.7
2.3.бусад нэр заагдаагүй орлого	167.4	183.9	109.9
3.Тусlamжийн орлого	8 622.9	7 976.3	92.5
1. Нийслэлийн төсвөөс авсан санхүүгийн дэмжлэг	6 938.5	6 938.5	100
2. Орон нутгийн хөгжлийн сангаас олгох шилжүүлэг	1 684.4	1 037.9	61.6

Тайлант хугацааны орлогын албан татвар төлөвлөснөөс 3723.9(44.9%) сая төгрөгөөр өссөн байна. Өмчийн татвар төлөвлөснөөс 6.4(32.1%) сая төгрөгөөр, Газрын төлбөр 845.7(31.3%) сая төгрөгөөр, Дотоодын бараа үйлчилгээний татвар 9.9(78.91%) сая төгрөгөөр, бусад татвар 890.5(36.6%) сая төгрөгөөр тус тус тасарсан байна. Иргэний хадгаламжийн хүүгийн орлого 1026.5(24.3%) сая төгрөгөөр, хувь хүний орлогын албан татвар 351.4(15.8%) сая төгрөгөөр тус тус өссөн бол хувь хүнээс суутгасан орлогын албан татвар 242.1(17.4%) сая төгрөгөөр буурчээ.

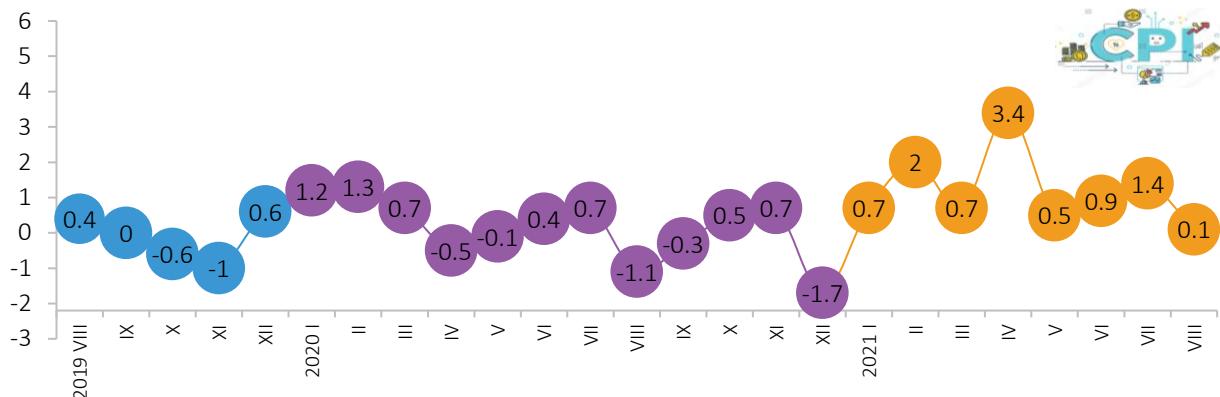

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс өмнөх оны мөн үеэс 9.1 хувиар өслөө.

2021 оны 8 дугаар сарын хэрэглээний үнийн индекс 2020 оны эцэстэй харьцуулахад 10.0 хувь, өмнөх сартай харьцуулахад 0.1 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 1. Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний үнийн индекс 2021 онд өмнөх оны эцэстэй харьцуулахад 10.0 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа бүлгийн үнэ 13.0 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис бүлгийн үнэ 3.5 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш бүлгийн үнэ 25.8 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүлгийн үнэ 1.7 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ бүлгийн үнэ 6.0 хувь, тээвэр бүлгийн үнэ 15.4 хувь, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ бүлгийн үнэ 0.4 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ бүлгийн үнэ 1.2 хувь, боловсролын үйлчилгээ бүлгийн үнэ 5.6 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ бүлгийн үнэ 14.3 хувь, бусад бараа, үйлчилгээ бүлгийн үнэ 4.5 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлсөн байна.

Хүснэгт 3. Хэрэглээний үнийн индекс, барааны бүлгээр

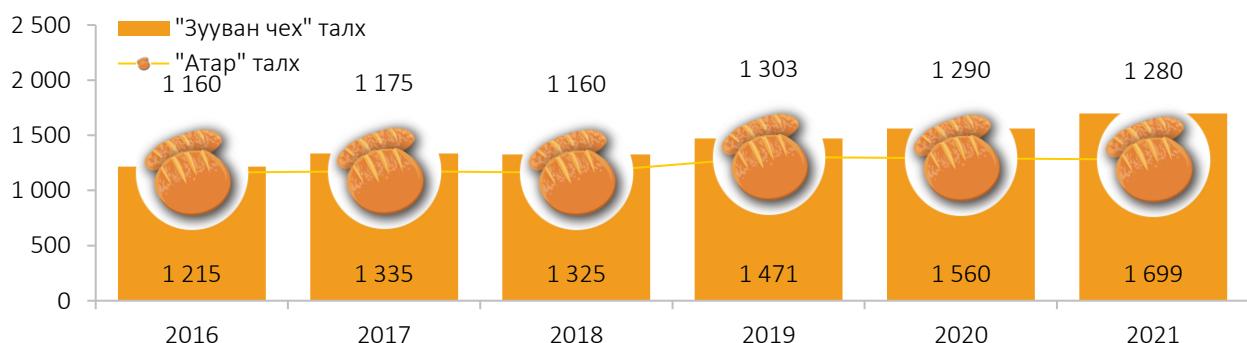
Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	2020-VIII 2019-VIII	2021-VIII 2020-VIII	2021-VIII 2020-XII	2021-VIII 2021-VII
Ерөнхий индекс	101.7	109.1	110.0	100.1
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	103.2	112.8	113.0	97.1
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	105.2	104.1	103.5	100.5
Хувцас, бөс бараа, гутал	103.6	101.7	99.3	100.4
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	102.3	108.6	125.8	102.7
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	102.7	103.0	101.7	100.1
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	102.9	107.4	106.0	101.0
Тээвэр	93.6	118.2	115.4	101.0
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	100.2	100.4	100.4	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	98.3	101.9	101.2	100.6
Боловсролын үйлчилгээ	100.6	105.6	105.6	104.7
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	104.8	115.6	114.3	101.3
Бусад бараа, үйлчилгээ	106.0	106.1	104.5	101.6

2021 оны 8 дугаар сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 344 нэрийн бараа, үйлчилгээний 27.0 хувийнх нь үнэ өсөж, 11.1 хувийнх нь үнэ буурч, 61.9 хувийн бараа үйлчилгээний үнэ өмнөх сартай харьцуулахад тогтвортой байв.

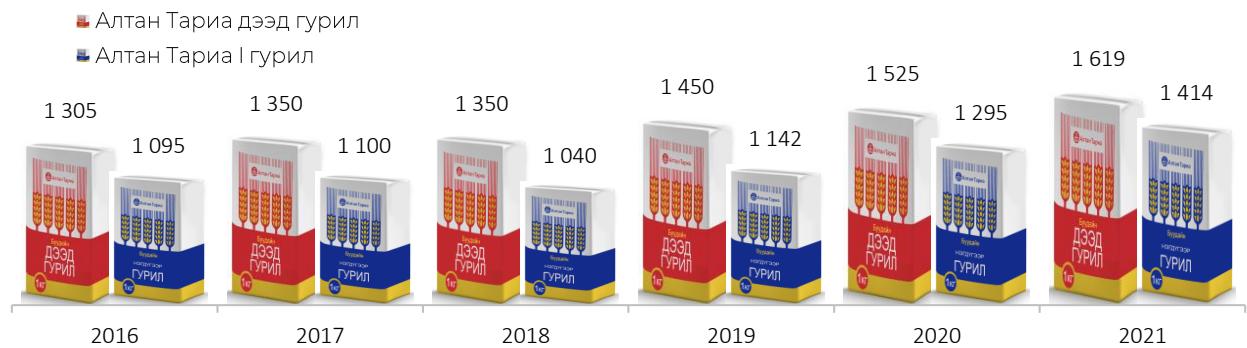
Хүснэгт 4. Улаанбаатар хотын хэрэглээний үнийн сарын индекс, /зөврөг, сөрөг/

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Үнийн өөрчлөлт %	Дэд бүлэг, зарим барааны үнийн өөрчлөлт
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	2.9	Энэ бүлгийн үнийн бууралтад мах, махан бүтээгдэхүүний үнэ 6.7 хувиар, сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үнэ 4.3 хувиар тус тус буурсан нь голлон нөлөөлөв.
	0.5	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд архи, спиртны үнэ 1.7 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлөв.
	0.4	Хувцас, бөс бараа, гуталын бүлгийн үнийн өсөлтөд бүх төрлийн хувцасны үнэ 0.6 хувиар, хувцас засвар, цэвэрлэгээ, түрээсийн үнэ 2.2 хувиар өссөн нь тус тус нөлөөлөв.
	2.7	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд сууц хөлслөгчийн төлсөн бодит түрээсийн үнэ 3.2 хувиар, орон сууцны техникийн болон засвар үйлчилгээний үнэ 6.8 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлөв.
	0.1	Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүлгийн үнийн өсөлтөд гэр ахуйн жижиг цахилгаан хэрэгслийн үнэ 0.4 хувиар, гэр ахуйн барааны үнэ 0.1 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлөв.
	1.0	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд эм, тарианы үнэ 1.5 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
	1.0	Тээврийн бүлгийн үнийн өсөлтөд автомашин, мотоциклийн үнэ 3.1 хувиар, тээврийн хэрэгслийн бусад үйлчилгээний үнэ 25.0 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.
	0.6	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд фото зураг, кино зургийн хэрэгсэл, дурангийн үнэ 1.3 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлжээ.
	4.7	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд бага боловсролын сургалтын төлбөр 9.5 хувиар, бүрэн дунд боловсролын сургалтын төлбөр 19.2 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.
	1.3	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд ресторан, кафе, бусад зоогийн газрын үнэ 2.7 хувиар, зочид буудал, дотуур байрны үйлчилгээний үнэ 4.7 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлөв.
Бусад бараа, үйлчилгээ	1.6	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд үнэт эдлэл, төрөл бурийн цагны үнэ 4.1 хувиар, бусад үйлчилгээний үнэ 13.7 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

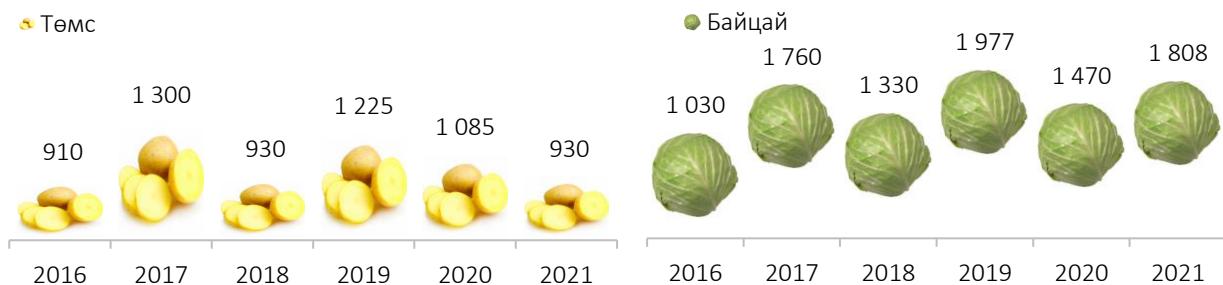
Зураг 2. Нэг ширхэг талхны дундаж үнэ, жил бүрийн VIII сард, төгрөг

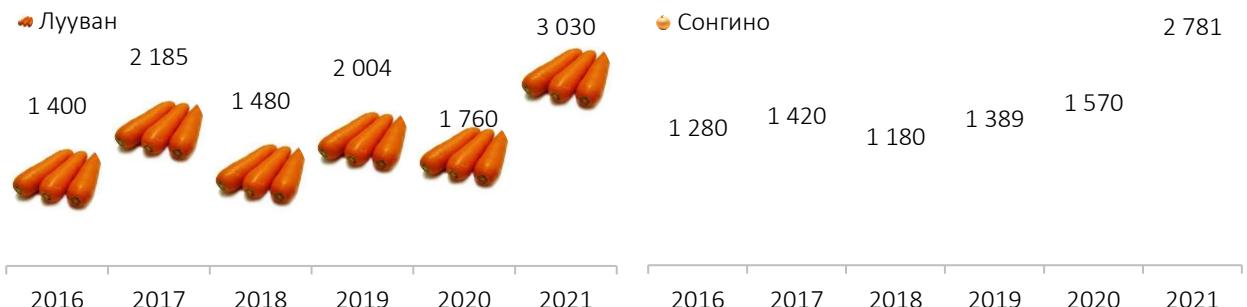
Зураг 3. Нэг килограмм савласан гурилын дундаж үнэ, жил бүрийн VIII сард, төгрөг

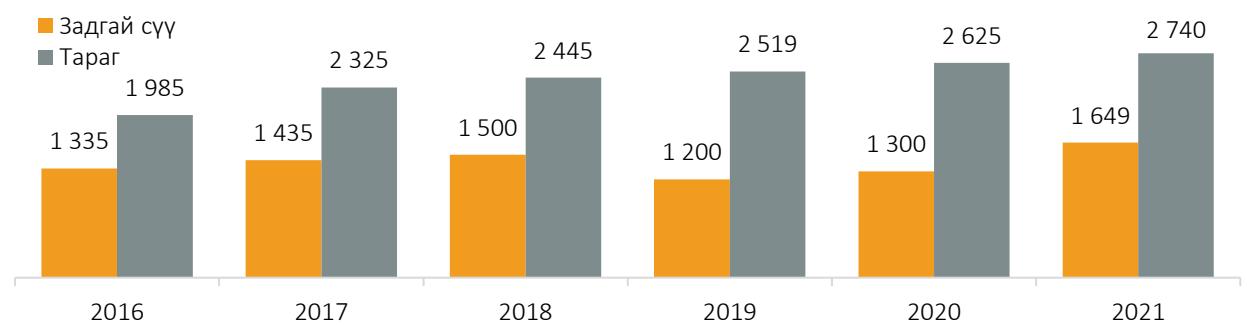
Зураг 4. Нэг килограмм хүнсний ногооны дундаж үнэ, жил бүрийн VIII сард, төгрөг

Зураг 5. Нэг килограмм хүнсний ногооны дундаж үнэ, жил бүрийн VIII сард, төгрөг

Зураг 6. Нэг литр сүү, тарагийн дундаж үнэ, жил бүрийн VIII сард, төгрөг

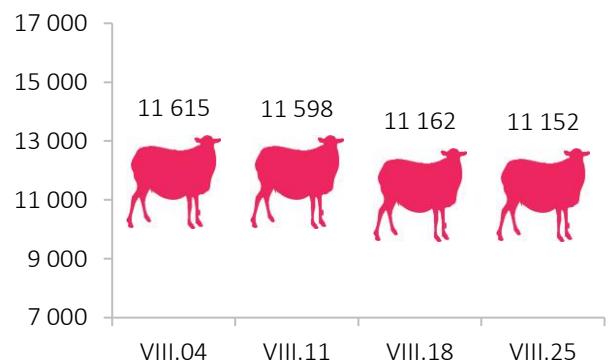
2021 оны 8 дугаар сард хүнсний зах, супермаркет, бөөний төвүүдэд жижиглэн худалдаалагдаж буй хонини ястай махны үнэ өмнөх сартай харьцуулахад 8.5 хувиар, үхрийн ястай махны үнэ 7.4 хувиар тус тус буурсан байна.

Хүснэгт 5. Нэг килограмм махны жижиглэн худалдах дундаж үнэ, төгрөг

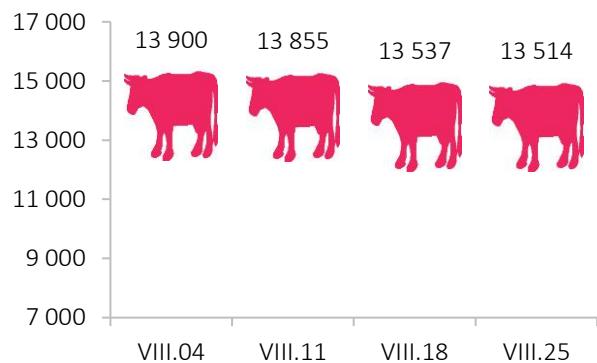
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	6 165	6 875	7 105	8 170	8 495	7 930	6 950	6 865	6 120	5 235	5 495	5 580
2017	6 775	7 405	7 785	7 985	8 230	7 905	7 725	7 375	7 250	6 945	6 710	6 505
2018	6 615	7 110	7 740	8 365	8 465	8 735	9 085	8 225	7 780	7 845	8 005	8 305
2019	8 875	8 925	9 390	9 635	10 960	11 700	12 280	11 540	11 375	10 950	10 090	9 755
2020	10 535	11 415	11 665	11 735	11 940	12 640	12 760	11 760	11 235	10 855	11 075	11 210
2021	11 615	12 605	12 670	13 850	13 960	14 770	14 800	13 700				

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	4 625	5 495	5 970	6 935	6 945	6 525	5 780	5 605	4 940	4 250	3 945	4 390
2017	5 650	6 030	6 675	7 080	7 235	6 700	6 575	6 395	6 210	5 760	5 380	5 140
2018	5 240	5 945	6 560	7 290	7 490	7 515	7 535	6 980	6 415	6 440	6 690	6 695
2019	7 170	7 340	7 945	8 710	9 820	10 430	10 045	9 700	9 640	9 095	7 710	7 635
2020	8 705	9 600	9 765	9 835	10 125	10 385	10 650	9 870	9 170	8 715	8 635	8 580
2021	9 040	10 460	10 705	12 320	12 390	12 695	12 440	11 380				

Зураг 7. Нэг кг хонини махны дундаж үнэ, төгрөг

Зураг . Нэг кг үхрийн махны дундаж үнэ, төгрөг

Зураг 8. Нэг литр шатахууны үнэ, өөрчлөлт орсон өдрөөр

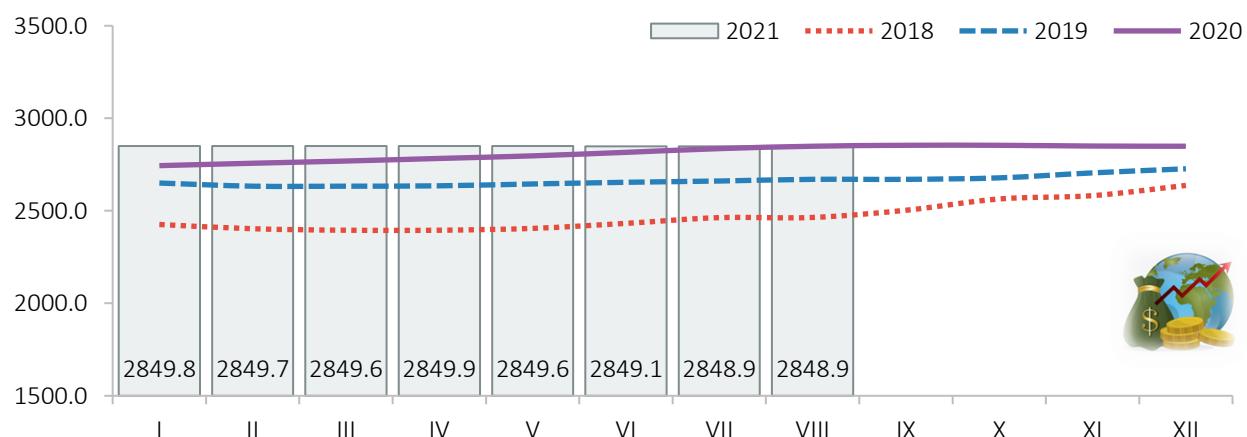
Хүснэгт 6. Түлшний үнэ, төгрөг

Байршил	2019.VIII.28			2020.VIII.26			2021.VIII.25		
	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Нүүрс (Налайх) 12-14 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруу лсан түлш 25 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруу лсан түлш 25 кг
	Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод	
Чингэлтэй	4 000	3 000	-	3 500	3 000	3 750	4 000	4 000	3 750
Сүхбаатар	4 000	3 500	-	3 500	3 000	3 750	4 000	3 500	3 750
Цайз зах	3 500	3 000	4 000	3 500	3 500	3 750	4 000	3 500	3 750
Хангай зах	3 000	2 500	-	3 500	3 000	3 750	4 000	3 000	3 750
Дундаж үнэ	3 625	3 000	4 000	3 500	3 125	3 750	4 000	3 500	3 750

Хүснэгт 7. Нэг литр шатахууны үнэ, төгрөг

ШТС	2020.VIII.26					2021.VIII.25				
	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ
Жаст Ойл	-	1 300	1 370	1 850	-	-	1 940	1 980	2 340	-
Петровис	2 000	1 400	1 450	2 090	-	2 450	2 000	2 050	2 490	-
Магнай трэйд	2 000	-	1 450	2 090	-	2 450	-	2 050	2 490	-
Сод монгол	2 000	-	1 450	2 090	-	2 450	-	2 050	2 490	-
Шунхтай	2 000	-	1 450	2 090	-	2 450	-	2 050	2 490	-
Юнигаз	-	-	-	-	970	-	-	-	-	1 640
Дундаж үнэ	2 000	1 350	1 434	2 042	970	2 450	1 970	2 036	2 460	1 640

Зураг 9. Ам.долларын ханшийн сарын дундаж хөдөлгөөн, төгрөг¹

¹ Мэдээллийн эх сурвалж: Монголбанкны статистикийн мэдээлэл

Хүснэгт 8. Хүнсний барааны дундаж үнийн зэрэгцүүлэлт, 2021 оны VI, VII, VIII сарын өдрүүдээр

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2021 VI.08	2021 VI.16	2021 VI.23	2021 VI.30	2021 VII.07	2021 VII.14	2021 VII.21	2021 VII.28	2021 VIII.04	2021 VIII.11	2021 VIII.18	2021 VIII.25	21.VIII.25 21.VIII.18
1	"Алтан тариа" гурил	Дээд	кг	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	100.0
		1-р зэрэг	кг	1 376	1 376	1 376	1 376	1 376	1 376	1 376	1 376	1 376	1 376	1 376	1 376	100.0
2	"Алтан тариа" савласан гурил	Дээдийн дээд	кг	2 228	2 228	2 228	2 228	2 228	2 228	2 236	2 236	2 236	2 236	2 236	2 236	100.0
		Дээд	кг	1 614	1 614	1 614	1 614	1 614	1 614	1 619	1 619	1 619	1 619	1 619	1 619	100.0
3	Сүү	1-р зэрэг	кг	1 416	1 416	1 416	1 416	1 416	1 416	1 414	1 414	1 414	1 414	1 414	1 414	100.0
		2-р зэрэг	кг	998	998	998	998	998	998	998	998	998	998	998	998	100.0
4	Тараг, Цөцгийтэй	Сүү ХК 1л	литр	2 841	2 841	2 841	2 841	2 841	2 841	2 841	2 841	2 841	2 841	2 841	2 841	100.0
		Сүү ХК 0.5л	литр	1 325	1 325	1 325	1 325	1 325	1 325	1 325	1 325	1 325	1 325	1 325	1 325	100.0
		Задгай	литр	2 098	2 098	2 098	2 098	2 098	2 098	1 700	1 700	1 649	1 649	1 649	1 649	100.0
5	Талх	Атар	ширхэг	1 280	1 280	1 280	1 280	1 280	1 280	1 280	1 280	1 280	1 280	1 280	1 280	100.0
		Зууван чех	ширхэг	1 699	1 699	1 699	1 699	1 699	1 699	1 699	1 699	1 699	1 699	1 699	1 699	100.0
		Хар талх	300 гр	1 217	1 217	1 217	1 217	1 217	1 217	1 217	1 217	1 224	1 224	1 224	1 224	100.0
6	Будаа	Цагаан	кг	3 661	3 661	3 661	3 661	3 661	3 661	3 650	3 650	3 650	3 671	3 671	3 724	101.4
		Шар	кг	2 418	2 418	2 418	2 418	2 418	2 418	2 418	2 470	2 470	2 470	2 523	102.1	
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК	200 гр	4 273	4 273	4 412	4 459	4 459	4 459	4 459	4 459	4 580	4 638	4 638	4 696	100.0	
8	Ургамлын тос, "Янта"	1 литр	4 395	4 395	4 420	4 451	4 469	4 469	4 710	4 710	4 774	4 774	4 821	4 821	100.0	
9	Ногоон цай, Стимо	90 гр	1 566	1 566	1 566	1 566	1 566	1 566	1 566	1 566	1 566	1 566	1 566	1 566	100.0	
10	Элсэн чихэр	кг	2 713	2 713	2 713	2 713	2 713	2 713	2 713	2 713	2 713	2 713	2 713	2 800	103.2	
11	Хонины мах	Ястай	кг	12 664	12 611	12 907	12 669	12 620	12 620	12 303	12 222	11 615	11 598	11 162	11 152	99.9
		Цул	кг	12 561	12 450	12 872	12 468	12 367	12 367	11 862	11 638	11 586	11 569	11 244	11 207	99.7
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	14 603	14 576	15 141	14 967	15 129	15 129	14 660	14 272	13 900	13 855	13 537	13 514	99.8
		Цул	кг	16 565	16 538	16 787	16 601	16 746	16 809	16 492	16 139	15 513	15 506	15 331	15 328	100.0
13	Адууны мах, ястай	кг	13 349	13 349	12 844	13 208	12 981	12 981	11 344	10 692	10 741	10 741	9 833	10 241	104.1	
14	Ямааны мах, ястай	кг	10 383	10 383	10 488	10 488	10 488	10 488	10 488	10 488	10 488	10 488	9 000	9 000	100.0	
15	Төмс, монгол	кг	960	960	960	960	973	973	954	944	987	963	956	930	97.3	
16	Лууван, монгол	кг	1 688	1 688	1 892	1 997	2 051	2 121	2 444	2 487	2 858	2 953	3 093	3 030	98.0	
17	Байцай, монгол	кг	2 605	2 584	2 791	2 965	3 129	3 168	2 925	2 925	2 795	2 575	2 220	1 808	81.4	
18	Хүрэн манжин, монгол	кг	2 952	2 905	3 222	3 222	3 222	3 222	3 230	3 230	3 194	3 169	3 107	2 989	96.2	
19	Сонгино, хятад	кг	2 147	2 147	2 147	2 147	2 749	2 757	2 807	2 807	2 807	2 807	2 807	2 781	99.1	
20	Алим, фужи	кг	5 580	5 580	5 656	5 843	5 737	5 737	5 934	5 985	5 985	5 985	6 063	5 810	95.8	
21	Өндөг, ОХУ	ширхэг	433	430	408	373	371	371	344	342	333	332	332	332	100.0	

Хүснэгт 9. Хүнсний барааны дундаж үнийн зэрэгцүүлэлт, 2015-2021 оны VIII сарын IV долоо хоногоор

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2015 VIII	2016 VIII	2017 VIII	2018 VIII	2019 VIII	2020 VIII	2021 VIII.25	<u>2021</u> 2020	<u>2021</u> 2019	<u>2021</u> 2018	<u>2021</u> 2017	<u>2021</u> 2016	<u>2021</u> 2015
1	"Алтан тариа" гурил	Дээд	кг	1 255	1 270	1 305	1 315	1 413	1 500	1 584	105.6	112.1	120.5	121.4	124.7	126.2
		1-р зэрэг	кг	1 045	1 065	1 075	1 045	1 090	1 240	1 376	111.0	126.2	131.7	128.0	129.2	131.7
2	"Алтан тариа" савласан гурил	Дээдийн дээд	кг	1 615	1 585	1 640	1 670	1 714	2 140	2 236	104.5	130.5	133.9	136.3	141.1	138.5
		Дээд	кг	1 295	1 305	1 350	1 350	1 450	1 525	1 619	106.2	111.7	119.9	119.9	124.1	125.0
		1-р зэрэг	кг	1 090	1 095	1 100	1 040	1 142	1 295	1 414	109.2	123.8	136.0	128.5	129.1	129.7
		2-р зэрэг	кг	870	850	870	860	886	935	998	106.7	112.6	116.0	114.7	117.4	114.7
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2 045	2 010	2 125	2 590	2 638	2 715	2 841	104.6	107.7	109.7	133.7	141.3	138.9
		Сүү ХК 0.5л	литр	890	815	920	1 115	1 102	1 200	1 325	110.4	120.2	118.8	144.0	162.6	148.9
		Задгай	литр	1 235	1 335	1 435	1 500	1 200	1 300	1 649	126.8	137.4	109.9	114.9	123.5	133.5
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	2 110	1 985	2 325	2 445	2 519	2 625	2 740	104.4	108.8	112.1	117.8	138.0	129.9
5	Талх	Атар	ширхэг	1 145	1 160	1 175	1 160	1 303	1 290	1 280	99.2	98.2	110.3	108.9	110.3	111.8
		Зууван чех	ширхэг	1 270	1 215	1 335	1 325	1 471	1 560	1 699	108.9	115.5	128.2	127.3	139.8	133.8
		Хар талх	300 гр			925	930	982	1 120	1 224	109.3	124.6	131.6	132.3	-	-
6	Будаа	Цагаан	кг					3 572	3 560	3 724	104.6	104.3	-	-	-	-
		Шар	кг	1 685	1 730	1 740	1 995	2 049	2 880	2 523	87.6	123.1	126.5	145.0	145.8	149.7
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК	200 гр	3 270	3 255	3 410	4 200	3 795	3 810	4 696	123.3	123.7	111.8	137.7	144.3	143.6	
8	Ургамлын тос, "Янта"	1 литр			3 535	3 480	3 540	3 635	4 821	132.6	136.2	138.5	136.4	-	-	
9	Ногоон цай, Стимо	90 гр			1 500	1 520	1 531	1 535	1 566	102.0	102.3	103.0	104.4	-	-	
10	Элсэн чихэр		кг					2 753	2 575	2 800	108.7	101.7	-	-	-	-
11	Хонины мах	Ястай	кг	6 715	5 930	6 410	6 710	9 736	9 385	11 152	118.8	114.5	166.2	174.0	188.1	166.1
		Цул	кг	6 650	6 425	6 170	7 000	9 764	9 520	11 207	117.7	114.8	160.1	181.6	174.4	168.5
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	7 765	7 060	7 315	7 880	11 308	11 200	13 514	120.7	119.5	171.5	184.7	191.4	174.0
		Цул	кг	8 940	8 430	8 425	9 580	14 121	13 105	15 328	117.0	108.5	160.0	181.9	181.8	171.5
13	Адууны мах, ястай		кг	5 200	4 550	5 275	6 125	8 823	8 880	10 241	115.3	116.1	167.2	194.1	225.1	196.9
14	Ямааны мах, ястай		кг	4 935	4 600	4 435	4 900	8 399	8 015	9 000	112.3	107.2	183.7	202.9	195.7	182.4
15	Төмс, монгол		кг	1 285	910	1 300	930	1 225	1 085	930	85.7	75.9	100.0	71.5	102.2	72.4
16	Лууван, монгол		кг	1 975	1 400	2 185	1 480	2 004	1 760	3 030	172.2	151.2	204.7	138.7	216.4	153.4
17	Байцай, монгол		кг	1 425	1 030	1 760	1 330	1 977	1 470	1 808	123.0	91.5	135.9	102.7	175.5	126.9
18	Хүрэн манжин, монгол		кг			2 300	1 645	2 768	1 685	2 989	177.4	108.0	181.7	130.0	-	-
19	Сонгино, хятад		кг	1 390	1 280	1 420	1 180	1 389	1 570	2 781	177.1	200.2	235.7	195.8	217.3	200.1
20	Алим, фужи		кг	3 920	4 170	4 260	4 280	4 183	4 350	5 810	133.6	138.9	135.7	136.4	139.3	148.2
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	270	270	290	275	331	325	332	102.2	100.3	120.7	114.5	123.0	123.0

Хүснэгт 10. Хүнсний барааны үнийн зэрэгцүүлэлт, 2021 оны VIII сарын 25-ны өдөр

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	Баянзүрх зах	Сансар супермаркет	Хүчит Шонхор зах	Бөмбөгөр ХТ	Саруул зах	Барс ХТ	Таван Эрдэнэ зах	Хар хорин зах	Номин супермаркет	M-Март	Оргил супермаркет	Е Март	Их наяд ХТ	Дундаж үнэ	
1	"Алтан тария" гурил	Дээд	кг	1600	1590	1600	1600		1500	1600	1600	1541	1639	1545	1615		1584	
		1-р зэрэг	кг	1350	1298	1400	1400		1300	1400	1400	1439	1458	1290	1415		1376	
2	"Алтан тария" савласан гурив	Дээдийн дээд	кг	2200	2200	2200	2200	2500	2200	2200	2200	2199	2270	2200	2220	2300	2236	
		Дээд	кг	1600	1620	1600	1600	1800	1500	1600	1600	1619	1660	1570	1600	1700	1619	
		1-р зэрэг	кг	1400	1440	1400	1400	1600	1300	1400	1400	1439	1480	1320	1430	1400	1414	
		2-р зэрэг	кг	1000	970	1000	1000	1100	1000	1000	1000	969	1000	970	970		998	
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2800	2860	2800	2800	2800	2800	2900	2800	2859	2860	2860	2900	2900	2841	
		Сүү ХК 0.5л	литр	1300	1320	1300	1300	1300	1300	1400	1300	1319	1320	1320	1350	1400	1325	
		Задгай	литр							1700	1600						1649	
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	2700	2750	2800	2700	2700	2700	2800	2700		2750	2750	2640	2900	2740	
5	Талх	Атар	ширхэг	1300	1320	1300	1300	1300	1300	1300	1300	1199	1220	1200	1310	1300	1280	
		Зууван чех	ширхэг	1800	1760	1600	1600	1800	1600	1700	1600	1719	1720	1760	1750		1699	
		Хар талх	300 гр	1200	1210	1200	1200	1250	1300	1200	1200	1269	1260	1210	1220	1200	1224	
6	Будаа	Цагаан	кг	3600	4370	3600	3500		3500	3500	3500	3919	4050			3800	3724	
		Шар	кг	2500		2500	2500		2200	3000	2500						2523	
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	5500		800			4500		4800	4319	4620	4620		4500	4696	
8	Ургамлын тос, "Янта"		1литр	4500	5190	500	4500		4400	4500	4500	5969	5490	4930	5150	4500	4821	
9	Ногоон цай, Стимо		90 гр	1600	1660	1600	1600		1600	1600	1500	1469	1630	1530	1450		1566	
10	Элсэн чихэр		кг	2500		3000	2700		2700	2700	2700	3059	3100				2800	
11	Хонины мах	Ястай	кг	10 000		10 000	10 000	14 800	11 000	11 000	9 000	10 999	9 500		14 600	13 500	11 152	
		Цул	кг	10 800		10 500	10 500				11 000					13 500	11 207	
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	13 500		11 000	12 000	16 500	13 000	14 000	11 000	13 499				16 500	15 500	13 514
		Цул	кг	14 800		12 000	15 000	18 500	15 000	16 000	12 000	14 999	14 800		19 900	17 500	15 328	
13	Адууны мах, ястай		кг	10 000		10 000	11 000				10 000						10 241	
14	Ямааны мах, ястай		кг			9 000					9 000						9 000	
15	Төмс, монгол		кг	800	1000	700	1000	1200	900	1200	800	779	1090	1000	790	1000	930	
16	Лууван, монгол		кг	3 000	3 380	3 000	3 000	3 500	3 000	3 500	3 000	5 249	1875	2 200	2 380	3 500	3 030	
17	Байцай, монгол		кг	2 000	1 650	1 500	1 500	2 000	2 000	2 000	1 500	1 499			2 900	1 580	1 808	
18	Хүрэн манжин, монгол		кг	3 000		2 500	3 000	3 500	3 000	3 000	3 000					3 000	2 989	
19	Сонгино, хятад		кг	3 000	2 800	2 500	2 600	3 000	3 000	3 000	2 500		2 500			3 000	2 781	
20	Алим, фужи		кг	5 000	6 300	6 000	5 000		4 800	5 000	5 500	6 499	6 500	6 900		7 000	5 810	
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	300	480	270	280	300	250	280	300	413	350	459	440	300	332	

АЖ ҮЙЛДВЭР

Дүүргийн аж үйлдвэрийн газрууд 2021 оны эхний 8-р сард 507.8 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 573.5 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийжээ. Дүүргийн аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлтийн 354.9(69.8%) тэрбум төгрөгийг хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, 152.9(30.2%) тэрбум төгрөгийг хүнсний бус бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл эзэлж байна. Нийт хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн 64.2(18.0%) тэрбум төгрөгийг мах, махан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, 128.0(36.0%) тэрбум төгрөгийг сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, 64.8 (18.2%) тэрбум төгрөгийг үр тарианы гурил, малын тэжээлийн үйлдвэрлэл, 31.9(8.9%) тэрбум төгрөгийг ундаа үйлдвэрлэл, 65.8(18.5%) тэрбум төгрөгийг хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл эзэлж байна.

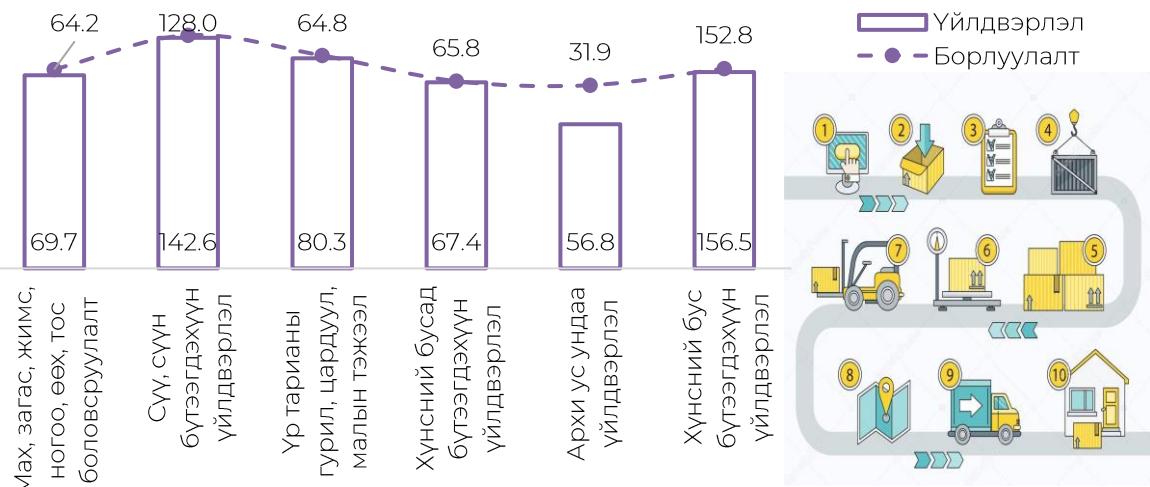
Хүснэгт 11. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, борлуулалт, эдийн засгийн ангиллаар, сая төгрөгөөр

	Салбар	Үйлдвэрлэл	Борлуулалт
Бүгд		507 871.1	573 585.7
	ХҮНСНИЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, УНДАА ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	354 993.7	417 059.0
	Мах, загас, жимс, ногоо, ёөх, тос боловсруулалт	64 239.2	69 756.3
	Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	128 040.8	142 686.0
	Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл	64 886.0	80 300.1
	Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	65 862.0	67 436.9
	Архи ус ундаа үйлдвэрлэл	31 965.5	56 879.4
	ХҮНСНИЙ БУС БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	152 877.4	156 526.7
	Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	13 893.7	13 893.7
	Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	1 410.5	1 413.6
	Бусад үйлдвэрлэл	137 573.2	141 219.4

Оны эхний 8 сард нийт үйлдвэрлэсэн хүнсний бус бүтээгдэхүүний 13.8(9.0%) тэрбум төгрөгийг химийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, 1.4(0.9%) тэрбум төгрөгийг машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэлийн үйлдвэрлэл, 137.6(90.1%) тэрбум төгрөгийн бусад хүнсний бус бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл эзэлж байна.

Дүүргийн аж үйлдвэрийн газруудын үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн өнгөрсөн оны мөн үеэс 41.3(7.7%) тэрбум төгрөгөөр буурсан, борлуулалт өнгөрсөн оны мөн үеэс 173.7(23.3%) тэрбум төгрөгөөр буурсан байна. Тайлант оны эхний 8 сард үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний борлуулалтын 417.0(72.7%) тэрбум төгрөгийг хүнсний бүтээгдэхүүний борлуулалт, 156.5(27.3%) тэрбум төгрөгийг хүнсний бус бүтээгдэхүүний борлуулалт тус тус эзэлж байна.

Зураг 10. Хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, борлуулалт, тэрбум төгрөгөөр

Тайлант хугацаанд нийт хүнсний бүтээгдэхүүний борлуулалтын 8.2(14.5%) тэрбум төгрөгийг мах, махан бүтээгдэхүүний борлуулалт, 22.6(40.1%) тэрбум төгрөгийг сүү, сүүн бүтээгдэхүүний борлуулалт, 6.7(11.9%) тэрбум төгрөгийг үр тарианы гурил, малын тэжээлийн борлуулалт, 8.5(15.0%) тэрбум төгрөгийг ундааны борлуулалт, 10.1(17.9%) тэрбум төгрөгийг хүнсний бусад бүтээгдэхүүний борлуулалт эзэлж байна. Хүнсний бус бүтээгдэхүүний нийт борлуулалтын 2.6(8.7%) тэрбум төгрөгийг химийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, 0.3(1.0%) тэрбум төгрөгийг машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэлийн үйлдвэрлэл, 26.8(90.3%) тэрбум төгрөгийн бусад хүнсний бус бүтээгдэхүүний борлуулалт эзэлж байна.

Хүснэгт 12. Хүнсний гол нэр төрлийн зарим бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт

Бүтээгдэхүүний нэр төрөл	Хэмжих нэгж	Биет хэмжээ		Үнийн дүнгээр (сая.төг)	
		1-8 сар	8 сар	1-8 сар	8 сар
Үхрийн мах	тн	177.6	96.9	1 509.0	766.3
Гахайн мах	тн	391.6	48.8	3 630.7	493.9
Хонины мах	тн	317.8	17.4	2 292.6	153.4
Ямааны мах	тн	652.1	0	5 085.2	0
Адууны мах	тн	1 550	0	8 404.9	0
Хиамны зүйл	тн	2 360.2	326.4	36 410.2	5 153.7
Боловсруулсан шингэн сүү	мян.л	15 735.2	1 732.5	40 670.7	4 486.1
Тараг	мян.л	6 255.8	611.3	17 584.6	1 757.4
Аарцны ундаа	мян.л	2 581.9	298.8	5 426.6	609.9
Цөцгийн тос	тн	55.9	14.1	1161.7	303.8
Аарц	тн	290.7	35.9	5 785.9	739.9
Гурил Дээд	тн	16 821.8	598.0	20 384.6	761.8
Гурил I зэрэг	тн	27 429.4	1 205.7	26 587.3	1 282.9
Гурил II зэрэг	тн	3 850.8	193.8	2 766.0	147.1
Нарийн боов	тн	3 750.1	498.7	18 522.3	2 550.6
Талх	тн	11 012.4	1 556.4	31 238.7	4 547.5
Гоймон	тн	1 232.6	100.8	2 699.4	270.2
Спирт	мян.л	723.0	94.0	4 428.1	575.7
Архи	мян.л	1 997.9	330.3	19 742.0	3 185.3
Амны хаалт (маск)	мян.ш				
Нүүрсэн шахмал түлш	тн	449 276.2	53 250.5	67 834.5	7 980.8
Тарилгын эм	мян.амгуул	423.6	92.4	519.6	137.9
Шахмал эм	мян.боодол	9 963.0	1 383.8	7 148.8	950.2
Шингэн эм	тн	23.9	2.8	822.7	98.4
Эмчилгээ, урьдчилан сэргийлэх зориулалттай бусад төрлийн эм, ариутгалын бэлдмэл	мян.л	210 986.2	36 334.1	5 183.9	1 112.3

Сонгинохайрхан дүүргийн махны үйлдвэрүүд оны эхний 8 сард 177.6 тонн үхрийн мах, 317.8 тонн хонины мах, 652.1 тонн ямааны мах, 1550 тонн адууны мах боловсруулсан бол 8 дугаар сард 96.9 тонн үхрийн мах, 17.4 тонн хонины мах, 0 тонн ямааны мах, 0 тонн адууны мах үйлдвэрлэсэн байна. Сүүний үйлдвэрүүд 8-р сард 1 732.5 мянянгийн литр шингэн сүү, 611.3 мянянгийн литр тараг, 298.8 мянянгийн литр аарцны ундаа үйлдвэрлэсэн байна. Гурилын үйлдвэрүүд оны эхний 8 сард нэгдүгээр зэргийн гурил 27 429.4 тонныг үйлдвэрлэсэн байна. Дүүргийн хүнсний үйлдвэрүүд 8 сард 1556.4 тонн талх, 498.7 тонн нарийн боов, 100.8 тонн гоймон үйлдвэрлэжээ.

Эм, эмнэлгийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрүүд 92.4 мянянгийн ширхэг тарилгын эм, 2.8 тонн шингэн эм, 36 334.1 мянянгийн литр эмнэлгийн ариутгалын бэлдмэл үйлдвэрлэсэн байна.

ХҮН АМЫН АЖИЛ ЭРХЛЭЛТ

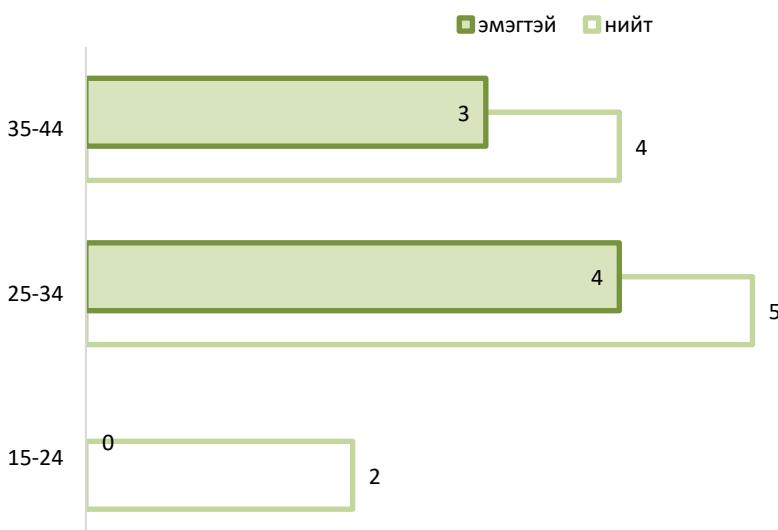
2021 оны 8-р сарын байдлаар бүртгэлтэй ажил хайгч иргэдийн тоо 122 байгаагаас 62(50.8%) нь эмэгтэйчүүд байна. Бүртгэлтэй ажил хайгч иргэдийн 7(5.7%) нь магистр, доктор, 43(35.2%) нь дипломын болон бакалаврын дээд, 8(6.5%) нь тусгай мэргэжлийн дунд, 15(12.2%) нь техникийн болон мэргэжлийн, 53(43.4%) нь бүрэн дунд, 4(3.2%) нь суурь, 3(2.4%) нь боловсролгүй иргэд байна.

Хүснэгт 13. Бүртгэлтэй ажил хайгч иргэдийн тоо, боловсролын түвшин, насны бүлгээр

Ажил хайгч иргэн /сарын эцэст/	Боловсролгүй	Боловсролын түвшин							Магистр, доктор
		Бага	Суурь	Бүрэн дунд	Техникийн болон мэргэжлийн	Тусгай мэргэжлийн дунд	Дипломын болон бакалаврын дээд		
122	3	0	4	53	4	8	43	7	
	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд	Насны бүлэг							
		15-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60+		
	0	13	53	34	15	5	2		

Бүртгэлтэй ажил хайгч иргэдийн 13(10.6%) нь 15-24 насны, 53(43.4%) нь 25-34 насны, 34(27.8%) нь 35-44 насны, 15(12.2%) нь 45-54 насны, 5(4.1%) нь 55-59 насны, 2(1.6%) нь 60, түүнээс дээш насны иргэд байна. Бүртгэлтэй ажил хайгч иргэдээс 11 хүн ажилд зуучлагдан орсноос 2(18.1%) нь 15-24 насныхан, 5(45.4%) нь 25-34 насныхан, 4(36.3%) нь 35-44 насны иргэд байна. Ажил хайгч иргэдийн 15(12.2%) нь шилжин суурьшсан, 22(18.0%) нь сургууль төгсөөд ажилгүй байгаа, 1(0.8%) сургуулиа орхисон/гарсан, чөлөө авсан/, 2(1.6%) нь гадаадаас эргэж ирсэн шалтгаанаар ажил хайж байгаа иргэд байна.

Зураг 11. Ажилд зуучлагдан орсон иргэдийн тоо насны бүлгээр, хүйсээр

Зураг 12. Ажилд зуучлагдан орсон иргэд, боловсролын түвшнөөр, хувиар

Ажилд зуучлагдан орсон иргэдийн 4(36.3%) нь дипломын болон бакалаврын дээд боловсролтой, 2(18.1%) нь техникийн болон мэргэжлийн боловсролтой, 5(45.4%) нь бүрэн дунд боловсролтой иргэд байна.

Хүснэгт 14. Ажил хайгч иргэдийн тоо, 8-р сард

	Үзүүлэлтүүд	Бүгд
Ажил хайгч иргэн /сарын эхэнд/		114
Эмэгтэй		52
Тайлант хугацаанд нэмэгдсэн иргэн		68
Эмэгтэй		40
Ажил хайж байгаа /шалтгаанаар/	Шилжин суурьшсан	15
	Сургууль төгсөөд ажилгүй байгаа	22
	Сургуулиа орхисон /гарсан, чөлөө авсан/	1
	Цэргээс халагдаад ажилгүй байгаа	0
	Гадаадаас эргэж ирсэн	2
	Хөдөлмөрийн насанд хүрч асрамжийн газраас гарсан	0
Ажлаас чөлөөлөгдсөн / халагдсан/	Мэргэжлийн ур чадварын хувьд тэнцэхгүй болсон	1
	Эрүүл мэндийн хувьд тэнцэхгүй болсон	5
	Тэтгэвэрт гарсан	0
	Хөдөлмөрийн сахилгын зөрчил гаргасан	0
	Орон тооны цомхотголд орсон	6
	Байгууллага татан буугдсан	3
	Бусад	12
	Тайлант хугацаанд хасагдсан иргэн	60
Ажилд зуучлагдан орсон иргэн		11
Ажил хайгч иргэн /сарын эцэст/		122
Эмэгтэй		62

Тайлант хугацаанд 60 иргэн бүртгэлээс хасагдаж, 68 иргэн бүртгэлд шинээр нэмэгдсэн байна. Шинээр бүртгүүлсэн иргэдийн 27(22.1%) нь ажлаас чөлөөлөгдсөн шалтгаанаар бүртгүүлсэн байна. Нийт ажлаас чөлөөлөгдсөн иргэдийн 1(3.7%) нь мэргэжлийн ур чадварын хувьд тэнцэхгүй болсон, 5(40.9%) нь эрүүл мэндийн хувьд тэнцэхгүй болсон, 3(15.0%) нь байгууллага татан буугдсанаас, 6(22.2%) нь орон тооны цомхотголд орсноос, 12(44.4%) нь бусад шалтгаанаар ажилгүй болсон байна.

ЭРҮҮЛ МЭНД

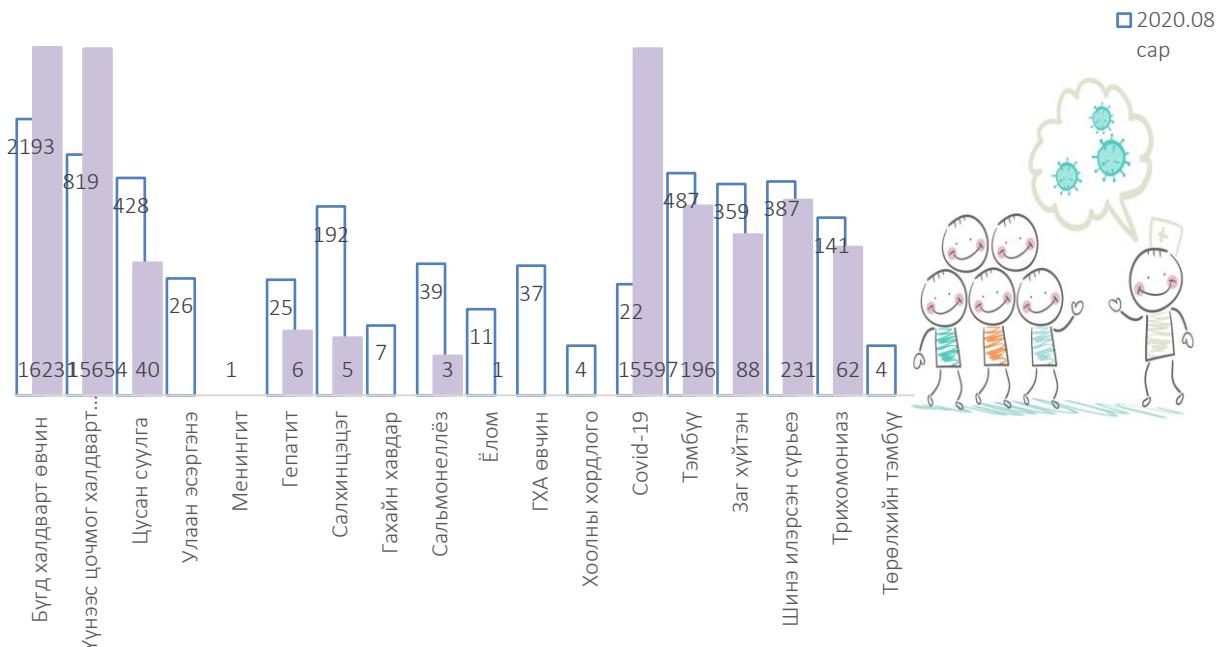
2021 оны эхний 08 сард 4 630 эхээс 4 674 хүүхэд мэндэлсэн байна. Өнгөрсөн оны мөн үед 4 795 эхээс 4 835 хүүхэд мэндэлж байжээ. Тайлант хугацаанд 0-1 насны хүүхдийн эндэгдэл 56 гарсан нь өмнөх оны мөн үеэс 2(3.5%)-аар буурсан, 1-5 насны хүүхдийн эндэгдэл 6 гарсан байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1(14.3%)-аар буурсан байна. Харин тайлант хугацаанд эхийн эндэгдэл 6 гарсан нь өмнөх оны мөн үеэс 2(50%)-аар ихэссэн байна. Тайлант оны 8 сард 0-1 настай хүүхдийн эндэгдэл 1 000 амьд төрөлтөнд 12.0 промилл ногдох байгаа нь өнгөрсөн онтой адилхан байна.

Хүснэгт 15. Төрөлт, нас баралт

Үзүүлэлтүүд	2020.08		2021.08	
	Бодит тоо	1000 хүн амд	Бодит тоо	1000 хүн амд
Төрсөн эх		4 795		4 630
Амьд төрсөн нярай		4 835		4 674
Нийт нас баралт		1 031		1 153
0-1 насны хүүхдийн эндэгдэл	58	12.0	56	12.0
1-5 насны хүүхдийн эндэгдэл	7	1.4	6	1.3
Эхийн эндэгдэл	4	82.7	6	128.4

Тайлант хугацаанд халдварт өвчнөөр өвчилсөн 16 231 хүн бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 14 038(7.4 дахин) тохиолдлоор өссөн бөгөөд 10 000 хүнд ногдох халдварт өвчин 487.5 промилл байна. Энэ нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 420.2(7.2 дахин) промиллоор өссөн байна. Тайлант хугацаанд улаан эсэргэн, ГХА, салхин цэцэг, гахайн хавдар, менингит, нярайн халдвар, төрөлхийн тэмбүү, хоолны хордлого гараагүй бөгөөд гепатид 6 тохиолдол гарсан байна. Тэмбүү 291(59.8%), Шинээр илэрсэн сүрьеэ өвчин 156(40.4%), Трихомониаз 79(56.1%) тохиолдлоор тус тус буурсан байна. Харин Ковид-19 халдвар 15 575 тохиолдлоор ихэссэн байна.

Зураг 13. Халдварт өвчний гаралт , төрлөөр

Хүснэгт 16. Халдварт өвчний гаралт, төрлөөр

Үзүүлэлтүүд	2020.08		2021.08		УБ хот	
	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд
Бүгд халдварт өвчин	2193	67.3	16231	487.5	104509	704.2
Үүнээс цочмог халдварт өвчин	819	25.1	15654	470.2	100553	677.5
Цусан суулга	428	13.1	40	1.2	207	1.4
Улаан эсэргэнэ	26	0.8	0	0	4	0
Менингит	1	0	0	0	1	0
Гепатит	25	0.8	6	0.2	40	0.3
Салхинцэцэг	192	5.9	5	0.2	44	0.3
Гахайн хавдар	7	0.2	0	0	1	0
Сальмонеллёз	39	1.2	3	0.1	12	0.1
Ёлом	11	0.3	1	0	3	0
ГХА өвчин	37	1.1	0	0	10	0.1
Хоолны хордлого	4	0.1	0	0	7	0
Covid-19	22	0.7	15597	468.4	100217	675.3
Тэмбүү	487	15.0	196	5.9	1311	8.8
Заг хүйтэн	359	11.0	88	2.6	663	4.5
Шинэ илэрсэн сурьеэ	387	11.9	231	6.9	992	6.7
Трихомониаз	141	4.3	62	1.9	563	3.8
Төрөлхийн тэмбүү	4	0.1	0	0	4	0

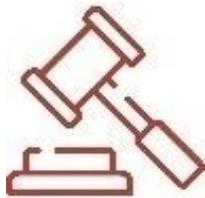
Тайлант оны эхний 08 сард дүүргийн эмнэлгийн байгууллагууд 822 529 үзлэг хийсний 304 966(37.0%) нь урьдчилан сэргийлэх, 150 615(18.3%) нь гэрийн үзлэг байна. Дүүргийн эмнэлгийн орны тоо 458, ор хоногийн ашиглалт 63 899 байна.

Тайлант хугацаанд 410 эх шинээр жирэмсний хяналтад орсноос 30(7.3%) нь цус багадалтай, 4(0.9%) нь трихомониаз, 6(1.4%) нь тэмбүүгийн өвчлөл эерэг гарсан байна. Шинээр хяналтанд орсон жирэмсэн эхчүүдийн 364(88.7%) нь жирэмсний эхний 3 сартайдаа хяналтад орсон байна.

2021 оны 08-р сард артерийн гипертензи өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгт 11 828 хүн хамрагдсанаас 6 897(58.3%) эмэгтэйчүүд байна. Үүнээс давтан үзлэгт 1 912(16.1%) нь хамрагдсан байна. Чихрийн шижин хэв шинж 2-ын эрт илрүүлгийн үзлэгт 9 271 хүн хамрагдсанаас 5 350(57.7%) нь эмэгтэйчүүд байна.

Тайлан оны эхний 08 сарын байдлаар эрт илрүүлгийн үзлэгт хамрагдсан нийт хүний 80 883(53.3%) нь артерийн гипертензи өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгт, 64 108(42.3%) нь чихрийн шижин хэв шинж 2-ын эрт илрүүлгийн үзлэгт, 6 520(4.3%) нь элэгний хорт хавдрын эрт илрүүлэгийн үзлэгт тус тус хамрагдсан байна.

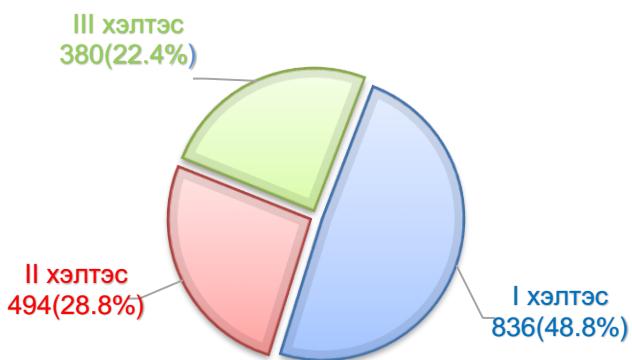
Тайлант хугацаанд амбулаторт 11 547 халдварт бус өвчлөл бүртгэгдсэний 4 196(36.3%) нь шинээр бүртгэгдсэн байна. Тайлант хугацаанд 0-5 насны 11 221 хүүхдийн өсөлтийн үндсэн үзүүлэлтийг шалгасан байна. Амбулатороор үзүүлсэн 0-5 насны хүүхдүүдийн 24(0.2%) нь туралтай, 23(0.2%) нь туралтай, 34(0.3%) нь өсөлтийн хоцрогдолтой хүүхэд байсан байна. Тайлант хугацаанд амбулатороор үйлчлүүлсэн 0-5 насны 528 хүүхэд А амин дэм, 5 175 хүүхэд Д амин дэм тус тус уусан байна.

ГЭМТ ХЭРЭГ

2021 оны эхний 8 сард Сонгинохайрхан дүүрэгт нийт 1710 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 13(0.8%) хэргээр буурсан байна. Тайлант хугацаанд үйлдэгдсэн нийт гэмт хэргийн 836(48.8%) нь цагдаагийн нэгдүгээр хэлтэст, 494(28.8%) нь цагдаагийн хоёрдугаар хэлтэст, 380(22.4%) нь цагдаагийн гуравдугаар хэлтэст тус тус бүртгэгджээ.

Зураг 14. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, хувиар

ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг байна. 243(14.2%) нь согтуугаар, 37(2.1%) нь хүүхэд оролцсон, 215(12.5%) нь эмэгтэй хүн оролцсон, 58(3.4%) нь бүлэглэн үйлдсэн хэрэг байна. Тайлант хугацаанд нийт үйлдэгдсэн хэргийн 845(49.4%) нь гэр орон сууцанд, 334(19.5%) нь гудамж талбайд, 81(4.7%) нь олон нийтийн газарт, 8(0.4%) нь нийтийн тээвэрт, 5(0.2%) нь төрийн байгууллагад, 107(6.2%) нь аж ахуйн нэгжид, 61(3.5%) нь авто зам дээр тус тус гарсан байна.

Тайлант хугацаанд Сонгинохайрхан дүүрэгт бүртгэгдсэн хэргийн 272(15.9%) нь Даваа гарарт, 272(15.9%) нь Мягмар гарарт, 255(14.9%) нь Лхагва гарарт, 254(14.8%) нь Пүрэв гарарт, 258(15.0%) нь Баасан гарарт, 208(12.1%) нь Бямба гарарт, 191(11.1%) нь Ням гарарт тус тус гарчээ.

Гэмт хэргийн гаралтыг хороогоор харвал 32-р хороонд 71 гэмт хэрэг бүртгэгдсэнээс 17(23.9%) нь хулгайлах гэмт хэрэг байна. Харин хамгийн бага гэмт хэрэг гарсан 39-р хороонд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг 10(0.6%) нь байна. Тайлант хугацаанд хүнийг амия хорлох нөхцөл байдалд хүргэсэн гэмт хэрэг 19(1.1%) бүртгэгдсэн байна. Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 662 бүртгэгдсэнээс 26-р хороонд 30(4.5%) бүртгэгдсэн байна. Хулгайлалт гэмт хэрэг тус дүүргийн 6-р хороо 19(1.1%), 29-р хороо 22(1.0%)-нд хамгийн их бүртгэгджээ. Залилан мэхлэх гэмт хэргийн 21(1.3%) нь 19 хороонд, 20(1.0%) 4-р хороонд бүртгэгдсэн байна. Тайлант хугацаанд гарсан нийт өмчлөх эрхийн эсрэг хэргийн 358(43.2%) нь хулгайлах гэмт хэрэг, 48(5.8%) нь дээрэмдэх, 321(38.7%) нь залилан мэхлэх, 26(3.1%) нь хөрөнгө завших, 35(4.2%) нь алдаатай гүйлгээ, гээгдсэн эд хөрөнгө завших, 21(2.5%) нь эд хөрөнгө устгах, 11(1.3%) нь мал хулгайлалт гэмт хэрэг байна. 1702(99.5%) Гэмт хэргийн улмаас хохирсон иргэд, хуулийн этгээд байна. Үүнээс 795(46.7%) нь эмэгтэйчүүд байна. 81(4.7%) нь төрийн албан хаагч, 12(0.7%) нь цагдаагийн албан хаагч байна. 170(9.9%) нь хувийн хэвшлийн байгууллагын ажилтан, 608(35.7%) нь хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч, 95(5.5%) нь оюутан сурагч, 677(39.%) нь ажилгүй иргэд байна.

Тайлант хугацаанд бүртгэгдсэн нийт хэргийн 1433(83.8%) нь хөнгөн гэмт хэрэг, 277(16.2%) нь хүнд гэмт хэрэг байна. Оны эхний 8 сарын байдлаар бүртгэгдсэн нийт хэргийн 662(38.7%) нь хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 40(2.3%) нь хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг, 828(48.4%) нь өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг, 43(2.5%) нь хүний бэлгийн эрх чөлөө халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 59(3.4%) нь хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн

Тайлант хугацаанд үйлдэгдсэн хэргийн 272(15.9%) нь Даваа гарарт, 272(15.9%) нь Мягмар гарарт, 255(14.9%) нь Лхагва гарарт, 254(14.8%) нь Пүрэв гарарт, 258(15.0%) нь Баасан гарарт, 208(12.1%) нь Бямба гарарт, 191(11.1%) нь Ням гарарт тус тус гарчээ.

Хүснэгт 17. Дүүргийн нутаг дэвсгэрт гарсан гэмт хэрэг, төрлөөр, хороогоор

Хороо	Хүнийг алах	Хүнийг амшиа хорлох нэхцэл байдалд хүргэх	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	Хүчиндэх	Хулгайлах	Малын хулгай	Дээрэмдэх	Залилан мэхлэх	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын жurmын эсрэг	Бусад	2021.VIII	2020.VIII	
1			16	2	5		1	9	2	6	41	52	
2	2	1	17	3	12		1	13	1	4	54	57	
3			14		5			7		4	30	27	
4			17	1	6		1	20	1	2	48	36	
5	1		8		10			4	1	4	28	39	
6			17	1	19		3	9		13	62	83	
7	1		17	2	5			4	3	5	37	73	
8		1	17	1	2			4	1	3	29	20	
9	1	1	16		9		1	6	2	4	40	34	
10	2	1	11	3	4		4	4	2	6	37	30	
11			12	1	5		1	9	4	7	39	41	
12			9		10		2	11	1	1	34	47	
13			11		7		3	10	2	7	40	30	
14	1	1	9		9		2	7		6	35	37	
15			10		8		5	7		2	33	36	
16			9		6		1	6		1	24	27	
17			11		4		1	4	1	1	22	37	
18	1	1	16		8		1	11	1	7	46	63	
19	1	1	17	2	13		3	21	1	6	65	82	
20		1	28		12		1	12	11	7	72	61	
21		3	13	4	8	3		6	5	6	48	51	
22			23		14		1	14	1	4	57	80	
23		1	23	1	4		1	2	1	1	34	55	
24			37		15	1		2	2	13	70	64	
25	1	3	11		5		2	14		1	37	30	
26			30	2	8		1	1	1	4	47	74	
27			16		11		2	12	1	1	43	45	
28			11	2	5		1	4	1	4	26	34	
29	2		21	1	22		1	18		12	77	64	
30			12	1	6			2	1	2	24	35	
31		1	23		3		1	1		1	30	38	
32		1	20		17	6		9	6	12	71	79	
33	1		27	5	17			9		3	62	44	
34	1	2	19	1	7	1	1	1	1	4	38	13	
35			8	2	3			10			23	4	
36			19	2	11		1	4	3	1	41	36	
37			11		8			7	1	2	29	12	
38			11		2		2	2	1	4	22	10	
39		1	1	7				1			10	4	
40			14	2	6		2	7			31	12	
41			15	1	9			6		2	33	9	
42	1		9		7			7			24	11	
43			6		4		1	4		2	17	7	
Бүгд		16	19	662	41	358	11	48	321	59	175	1710	1723

ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2021 оны 8 дугаар сард дунджаар 15.9°C байв. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 0.1°C -аар хүйтэн, олон жилийн дундажтай харьцуулбал -0.7°C -аар хүйтэн байв. Энэ сарын хамгийн дулаан хэм 28.4°C , хамгийн хүйтэн хэм 5.9°C , хур тунадасны нийлбэр 33.6 миллиметр, салхины үнэмлэхүй их хурд 15 метр секунд хүрсэн байна.

Хүснэгт 18. Агаарын бохирдолт, $\text{мг}/\text{м}^3$, VIII сард²

Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хэмжилтийн тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий	SO_2	0.050	379	0.068	3	0.009
Азотын давхар исэл	NO_2	0.050	266	0.065	11	0.025
Тоосжилт	PM_{10}	0.100	357	0.278	42	0.052
	$\text{PM}_{2.5}$	0.050	203	0.127	28	0.022
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл ³	CO	10.000	889	2.862	-	0.472
Озон	O_3	0.100	561	0.099	-	0.043

Улаанбаатар хотын агаар дахь азотын давхар ислийн дундаж агууламж 2021 оны 8 дугаар сард өмнөх оны мөн үеэс $0.001 \text{ мг}/\text{м}^3$ (6.2%)-ээр, хүхэрлэг хийн дундаж агууламж өмнөх оны мөн үеэс $0.006 \text{ мг}/\text{м}^3$ (2.5 дахин)-ээр, $\text{PM } 2.5$ тоосонцорын дундаж агууламж өмнөх оны мөн үеэс $0.010 \text{ мг}/\text{м}^3$ (92.2%)-ээр, $\text{PM } 10$ тоосонцорын дундаж агууламж өмнөх оны мөн үеэс $0.017 \text{ мг}/\text{м}^3$ (49.4%)-ээр тус тус их байна.

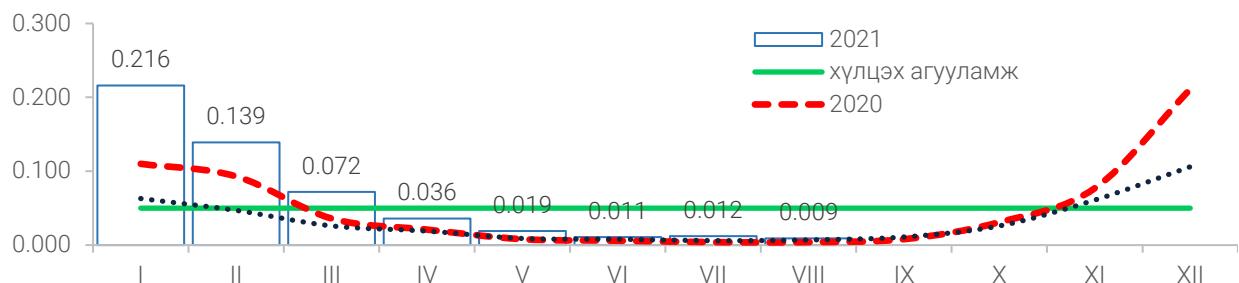
Хүснэгт 19. Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулах бодисын агууламж агаарын чанаарын стандарт хүлцэх агууламжаас давсан тохиолдлын тоо, станц, 2021 оны VIII сард

Станцын байршил	Хүхэрлэг хий (SO_2)	Азотын давхар исэл (NO_2)	Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл (CO)	Тоос (PM_{10})	Тоос ($\text{PM}_{2.5}$)	Озон (O_3)
Мишээл экспо	-	-	-	2	-	-
Баруун 4 зам	-	9	-	4	6	-
1-р хороолол	-	-	-	4	5	-
13-р хороолол	-	1	-	-	-	-
32-ын тойрог	-	-	-	15	-	-
Хархорин	-	1	-	7	-	-
Ургах наран хороолол	-	-	-	5	-	-
Хайлааст	-	-	-	3	4	-
248-р цэцэрлэг	-	-	-	1	7	-
Богд хааны ордон музей	-	-	-	1	3	-
Нисэх	-	-	-	-	-	-
Толгойт	-	-	-	-	1	-
Зурагт	-	-	-	-	2	-
Амгалан	3	-	-	-	-	-
Баянхошуу	-	-	-	-	-	-

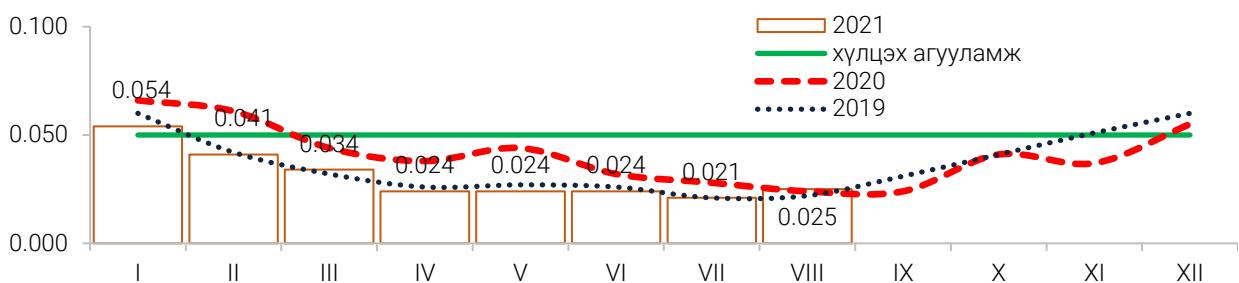
² Эх үүсвэр: Цаг уур, орчны шинжилгээний газар

³ 8 цагийн дундаж

Зураг 15. Улаанбаатар⁴ хотын агаар дахь хүхэрлэг хийн агууламж, 13 станцын дундаж, мг/м³

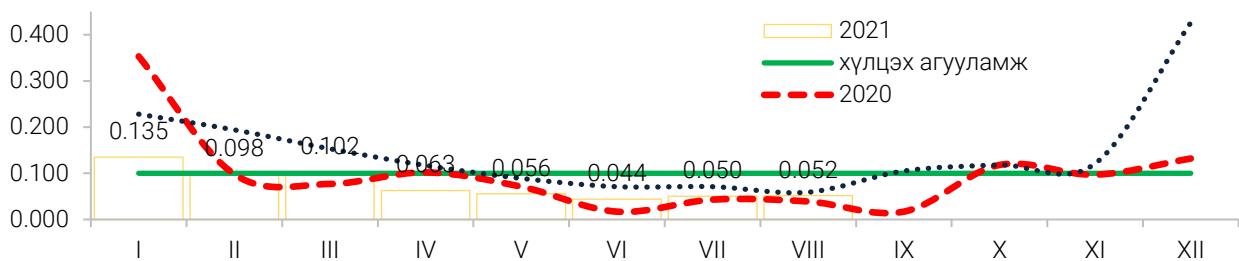

Зураг 16. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь азотын давхар ислийн агууламж, 11 станцын дундаж, мг/м³

Зураг 17. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь 10 микронос бага хэмжээтэй тоосны агууламж, 12 станцын дундаж, мг/м³

Туул голын усны бохирдол:

Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторийн 2021 оны 8 дугаар сарын 11, 12-ны өдөр хийсэн хэмжилтээр Туул голын усны найрлага Туул-Налайх харуул цэгийн орчимд хэвийн, Туул-Сонгино доод харуул цэгийн орчимд нитритийн нэгдэл 2.6 дахин, биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 2.5 дахин, амоны азот 5.3 дахин хүлцэх хэмжээнээс давж Туул голын ус бохирдолтой хэвээр байна.

Хүснэгт 20. Нийслэлийн гадаргын усны найрлага, мг/м³, VIII сард⁵

Үзүүлэлт	Стандарт хэмжээ	“Туул-Налайх” харуул цэг		“Туул-Сонгино доод” харуул цэг	
		Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт	Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт
Хүчилтөрөгч	O ₂	≥6	8.31	Хэвийн	5.05
Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	BХХ ₅	≤3	2.45	Хэвийн	7.35
Нитритийн нэгдэл	NO ₂	≤ 0.02	0.001	Хэвийн	0.052
Амоны азот	NH ₄	≤0.5	0.23	Хэвийн	2.66
Эрдэс фосфор	P	≤0.1	0.004	Хэвийн	0.049

⁴ Баганур, Багахангай, Налайх дүүрэгт агаарын бохирдол хэмжих харуул цэг байхгүй.

⁵ Эх үүсвэр: Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лаборатори

Хүснэгт 21. Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын хоногийн дундаж агууламж, мг/м³, VIII сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл-Экспо төв	Баруун дөрвөн зам	I хороолол	XIII хороолол	32-ын тойрог	Хархори н зах	Ургах наран хороолол	Хайлааст	248-р цэцэрлэг	Богд хааны ордон музей	Нисэх	Толгойт	Зурагт	Амгалан
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.012	0.003	0.008	0.004	0.005	0.004	0.001	0.005	0.013	0.006	0.008	-	0.020	0.032
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.046	0.010	0.023	0.021	0.021	0.015	0.004	0.009	0.032	0.020	0.026	-	0.036	0.068
	Хэмжилтийн тоо	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.0
		31	31	20	31	30	31	31	29	27	31	27	-	30	30
Азотын давхар исэл NO ₂	Дундаж	0.033	0.047	0.023	0.031	0.027	0.033	0.013	0.008	0.012	0.028	-	-	-	0.020
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.050	0.065	0.038	0.056	0.035	0.056	0.021	0.013	0.029	0.046	-	-	-	0.041
	Хэмжилтийн тоо	-	29.0	-	3.0	-	3.0	-	-	-	-	-	-	-	-
		17	31	15	31	11	31	22	25	30	23	-	-	-	30
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	0.361	0.673	0.492	0.321	0.500	0.494	0.277	0.490	-	0.422	0.515	0.531	0.675	0.385
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.661	1.499	1.341	2.465	1.421	1.353	2.862	1.119	-	1.450	1.749	1.315	1.304	0.603
	Хэмжилтийн тоо	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		27	93	92	72	93	93	29	84	-	90	75	73	35	33
Тоос PM ₁₀	Дундаж	0.040	0.051	0.060	0.044	0.099	0.087	0.060	0.051	0.041	0.040	-	0.017	0.033	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.159	0.173	0.192	0.100	0.229	0.278	0.208	0.191	0.143	0.125	-	0.064	0.096	-
	Хэмжилтийн тоо	6.0	13.0	13.0	-	52.0	26.0	16.0	10.0	3	3.0	-	-	-	-
		31	31	31	31	29	27	31	29	31	31	-	25	30	-
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	-	0.028	0.023	-	-	-	-	0.022	0.034	0.013	-	0.013	0.018	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	-	0.115	0.117	-	-	-	-	0.127	0.118	0.099	-	0.054	0.069	-
	Хэмжилтийн тоо	-	19.0	18.0	-	-	-	-	14.0	23	10.0	-	4.0	7.0	-
		-	31	28	-	-	-	-	29	31	31	-	25	28	-
Озон O ₃ **	Дундаж	-	-	0.034	0.023	-	-	0.041	-	-	-	0.054	0.041	0.055	0.052
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	-	-	0.092	0.058	-	-	0.085	-	-	-	0.099	0.082	0.091	0.089
	Хэмжилтийн тоо	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	93	93	-	-	93	-	-	-	74	90	27	91

*Хүлцэх хэм хэмжээ, **CO, O₃-ийн хэмжилтийг 8 цагийн дунджаар тооцсон

Байгаль орчны зөрчил:

Нийслэлийн хэмжээнд 2021 оны эхний 8 сард байгаль орчныг хамгаалах хууль, тогтоомжийг зөрчсөн 157 зөрчлийг илрүүлжээ. Илрүүлсэн нийт зөрчлийн 12.7 хувийг анамтын зөрчил, 45.2 хувийг газрын зөрчил, 15.9 хувийг геодези зураг зүй, кадастрын зөрчил, 12.1 хувийг газрын хэвлэй, ашигт малтмал, уул уурхайн зөрчил, 2.5 хувийг усны зөрчил, 4.4 хувийг агаар, химийн хорт бодисын зөрчил, 5.1 хувийг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний зөрчил, 1.3 хувийг ойн зөрчил, 0.8 хувийг бусад зөрчил тус тус эзэлж байна. Илрүүлсэн нийт зөрчилд 303.9 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

Хүснэгт 22. Байгаль орчны зөрчил, төрлөөр, 2021 оны эхний VIII сард⁶

Илрүүлсэн зөрчил, төрлөөр	2020 I-VIII			2021 I-VIII		
	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)
Бүгд	284	284	263.7	159	157	303.9
Ой	1	1	0.3	2	2	0.6
Ан, амьтан	9	9	15.8	20	20	34.7
Газрын	111	111	133.0	71	71	117.5
Ус	-	-	-	5	4	89.0
Ургамал, хөрсний бохирдол	-	-	-	-	-	-
Агаар, химийн хорт бодис	6	6	11.1	7	7	18.3
Газрын хэвлэй, ашигт малтмал, уул уурхай	37	37	47.0	20	19	19.1
Геодези зураг зүй, кадастэр	72	72	12.1	25	25	10.1
Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	28	28	32.0	8	8	13.6
Бусад	20	20	12.4	1	1	1.0

АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэл хотын нутаг дэвсгэрт 2021 оны эхний 8 сард 140 гамшиг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 21.8 хувиар буурсан байна. Нийт гамшигт хүчтэй салхи шуурга 2, аадар бороо, үер 1, хүний үйл ажиллагаатай холбоотой 137 осол бүртгэгдсэн байна. Хүний үйл ажиллагаатай холбоотой осолд үйлдвэрийн 1 осол, сум галт хэрэгслийн 1 осол, усны 36 осол, тэсрэх дэлбэрэх бодисын 2 осол, бусад төрлийн 97 осол бүртгэгджээ. Гамшигийн улмаас 42 хүн амь насаа алдаж, 142 хүнийг аварч, гамшигийн уршгийг арилгах ажилд нийт 4.4 сая төгрөг зарцуулжээ.

Хүснэгт 23. Гал түймрийн тоо, дүүргээр, жил бүрийн эхний VIII сард

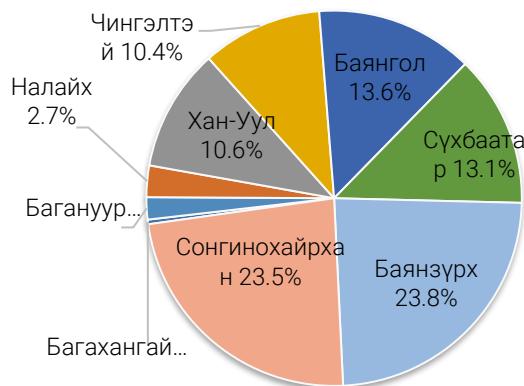
Дүүрэг	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 % 2020
Нийслэлийн дүн	1 789	1 817	1 681	2 068	1 330	994	74.7
Багануур	29	24	22	34	19	19	100.0
Багахангай	6	2	3	5	4	4	100.0
Баянгол	297	263	286	256	172	135	78.5
Баянзүрх	447	411	404	503	293	237	80.9
Налайх	68	59	61	37	41	27	65.8
Сонгинохайрхан	379	405	367	522	339	234	69.0
Сүхбаатар	203	250	205	269	174	130	74.7
Хан-Уул	158	192	169	198	143	105	73.4
Чингэлтэй	202	211	164	244	145	103	71.0

⁶ НМХГ-ын Байгаль орчин, геологи, уул уурхайн хяналтын хэлтэс

Нийслэл хотод 2021 оны эхний 8 дугаар сард ахуйн 994 гал түймэр гарч өмнөх оны мөн үеэс 25.3 хувиар буурав. 2021 оны эхний 8 дугаар сард худал дуудлагын тоо 14 болж өмнөх оны мөн үеэс 30 дуудлагаар буюу 68.2 хувиар буурсан байна. Гал түймрийн улмаас 19 хүн (үүнээс, хүүхэд 6) амь насаа алдаж, 27 хүн түлэгдэж гэмтсэн байна.

Гал түймрийн аюулаас 627 хүн, 341 байшин барилга, 57.9 тэрбум төгрөгийн эд хөрөнгийг аварсан байна. Гал түймрийг гарсан шалтгаанаар нь ангилбал цахилгаанаас 276, санамсаргүй байдлаас 626, санаатай үйлдлээр 2, шалтгаан тогтоогдоогүй 3, бусад шалтгаанаар 87 гал түймэр гарчээ.

Зураг 18. Гал түймэр, байршилаар

Зураг 19. Гал түймэр, шалтгаанаар

Гал түймэрт 564 гэр, орон сууц, 44 барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, 88 машин техник, малын 8 хашаа, саравч, бусад төрлийн 290 объект өртжээ. Гал түймэрт иргэний хувийн өмчийн 698, төрийн өмчийн 243, хувийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчийн 53 объект өртөж, нийт 2164.9 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна.

Нийслэлийн Онцгой байдлын газраас 2021 оны эхний 8 дугаар сард 87 барилгын зураг төсөл, мөн ашиглалтад хүлээн авч буй 281 барилгад хяналт тавьж ажиллажээ. Түүнчлэн 10273 айл өрх, 5978 объектод үзлэг шалгалт хийж, 15882 галын зөрчил илрүүлж, байгууллага, албан тушаалтан, иргэнд 1179 заавал биелүүлэх албан шаардлага, 1608 мэдэгдэл хүргүүлж, 48.6 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

Ойлголт, тодорхойлолт

Агаарын бохирдол: Агаар мандалд нэг буюу хэд хэдэн химийн бодис дагнасан буюу хавсарсан байдлаар хүн, амьтан, ургамлын аймгийн амьдрал, ахуйн нөхцөл, үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж, стандарттаар тогтоосон хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан агаар дахь бохирдуулах бодис тодорхой хугацаагаар байхыг ойлгоно.

Аюулт үзэгдэл: Хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг ойлгоно.

Гамшиг: Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал, амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг ойлгоно.

**СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС**

**СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН
НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ**
2021/VIII CAP

ХОТЫН СОЁЛ ИРГЭН ТАНААС ЭХЭЛНЭ

Улаанбаатар
**СОЁЛТОЙ
БОЛГОЁ**
#ХӨМТДАА

Нийтийн тээврээр зорчихдоо ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй, жирэмсэн иргэддэд суудал тавьж егч хэвшээрэй

Та олон нийтийн газраар зорчихдоо амны хаалтыг заавал хэрэглэж, бусдынхаа болон өөрийн эрүүл мэндэд анхаараарай

Та унадаг дугуй унахад хориглосон замаар зорчихдоо явган зорчигчдийг хүндлэн дугуигаа хажуудаа хөтлөн зорчоорой

Та авто машинаар хөдөлгөөнд оролцохдоо ч явган хөдөлгөөнд оролцохдоо ч хэзээд гудамж талбайд хогоо ил задгай бүү хаяарай

ХОТЫН СОЁЛ ИРГЭН ТАНААС ЭХЭЛНЭ
СОЁЛТОЙ БОЛГОЁ
#ХӨМТДАА

Статистик

Мэдээ, мэдээлэл

Номын сан

Мэдлэгээ шалгах
тоглоом

Валютын ханш

аппликацийнадаас

СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛЭЭ АВААРАЙ

Data lab

тооллого судалгааны
микро мэдээллийн сан

Social network

www.facebook.com/StatisticMongolia/

www.twitter.com/statistic_mn

Лавлах утас

1900-1212

Цахим шуудан

information@nso.mn

Холбоо барих

18082 Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг

27-р хороо Агаарын гудамж

Дэлхийн зөн ОУБЫН байр

Утас: 70171322, 70171660

И-мэйл: Songinokhairkhan@nso.mn

Вэб: www.ubstat.mn

www.shd.mn

